

TREATMENT PROGRAM IMPLEMENTATION RESULTS AND SYMPTOMATIC STERILITY PROPHYLACTICS IN THE COWS

Besedovskiy V., Kharkiv state veterinary academy

This article highlights the experimental research results on treatment program implementation results and sterility prophylactics in the cows with post-natal abated luteolysis. The program application proved to be efficient according to the test data analysis. The terms were reduced from delivery up to ovary restoration. Percentage amounts 37,3%. 75,2% decrease was observed from cow treatment up to ovary restoration. The span was abated from cow treatment up to the first sexual excitement phase. Percentage forms 76,2%. Non-return rate was upped by 42,8%. Fertility index was reduced by 33,5%. Sterility days were abated by 40,5%. Sterility cow management cost was decreased. The total sum amounts 93.4114.59\$.

Key words: postnatal period, abated luteolysis, 'Kagadin', 'Kaplaesrol', 'Kaplagonin' preparations.

УДК 637.52/.58.087.7:591.111

ФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОБАВОК НА ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ

Рецензент: канд. с.-г. наук Коняга В.М.

Ю.П. Бігун

Вінницький державний аграрний університет

С.О. Шаповалов

Інститут тваринництва УААН

В.В. Власенко

Вінницький державний аграрний університет

Проведені дослідження щодо показників крові дають можливість простежити за обмінними процесами, які проходять в організмі. Біологічні кормові добавки дають змогу нормалізувати обмінні процеси організму, стабілізують гомеостаз, який є дуже важливим при відображенні всіх основних зоотехнічних процесів. Кормові добавки "Кампро", "Кампровіт" і фіто-композиція "Вітастимул" у дозах згідно зі схемою на 1 кг живої маси при використанні протягом досліду сприяло значному покращенню складу крові у порівнянні з контрольною групою. Застосування досліджуваних кормових добавок позитивно впливає на організм курчат-бройлерів і забезпечує при цьому вищі темпи нарощування живої маси.

Ключові слова: кормові добавки, кров, курчата-бройлери.

Однією з найбільш значних проблем у сучасному птахівництві є різке зниження життєздатності молодняку, зумовлене суттєвим погіршенням екологічної ситуації, не завжди збалансованим раціоном (особливо щодо сирого протеїну, вітамінів та інших необхідних для нормальної життєздатності біологічно активних речовин), збудниками інфекцій [1-4]. Разом із тим ці ж чинники є основною причиною виникнення набутих імунодефіцитів у птиці, що призводить до низької життєздатності, опірності й реактивності а також низької продуктивності [5-6].

Сьогодні надається велике значення використанню у птахівництві нових ростостимулюючих кормових добавок. У вирішенні вказаної проблеми суттєву роль може відіграти розробка ефективних методів підвищення життєдіяльності та

продуктивності птиці за допомогою різних біостимуляторів, які вводять в організм птиці у вигляді кормових добавок, компонентами яких є як вітаміни, так і субстрати тканинних препаратів у поєднанні з мінеральними добавками та фіто-композиціями на основі лікарських рослин.

Матеріали та методи досліджень. Дослід по вивченню впливу біологічних кормових добавок "Вітастимул", "Кампро" і "Кампровіт" на гематологічні показники крові був проведений на курчатах-бройлерах кросу "Бройлер - 6". За принципом аналогів було сформовано 4 групи здорових добових курчат-бройлерів.

Умови утримання й годівлі курчат всіх груп були однаковими і відповідали нормам. Курчата – бройлери кожної дослідної групи щодня, протягом усього періоду досліджень одержували додатково до основного раціону кормові добавки згідно зі схемою досліджень, починаючи з 20-добового віку. Друга дослідна група одержувала додатково 0,5 мл фіто-композиції "Вітастимул" на 1 кг живої маси; третя дослідна група курчат одержувала кормову добавку "Кампро" із розрахунку 0,5 г на 1 кг живої маси і четверта дослідна група одержувала кормову добавку "Кампровіт" у суміші 0,5 г Кампро і 0,5 «Вітастимул».

Склад крові в курчат-бройлерів визначали через 30 днів після початку згодовування кормових добавок. Проби крові для гематологічних досліджень відбирали із підкрильної вени від 4-х курчат-бройлерів. Взяту кров консервували гепарином. Клінічні показники крові визначали за загальноприйнятими методами: визначення вмісту гемоглобіну проводили гемоглобінціанідним методом, визначення кількості лейкоцитів проводили з рідиною Тюрка під мікроскопом у камері Горяєва, кількість еритроцитів підраховували фотометричним методом, неорганічний фосфор - за Іванівським, лужний резерв - за методом Раєвського, каротин у сироватці крові на мікроколоночному рідинному хроматографі високого тиску. Використовували реактиви виробництва польської фірми «Сомеу».

Результати досліджень. Аналізуючи одержані дані необхідно зазначити, що у всіх дослідних групах рівень досліджуваних показників значно перевищував контрольних. Використання у годівлі курчат-бройлерів кормових добавок дає змогу посилити обмінні процеси, що відбуваються в організмі. Підтвердженням цьому є наведені результати гематологічних досліджень (рис. 1-5).

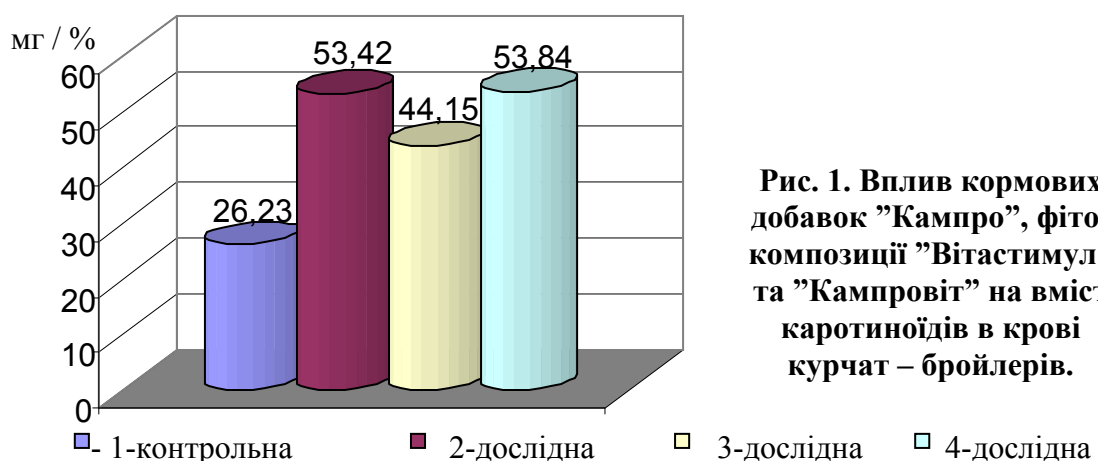

Рис. 1. Вплив кормових добавок "Кампро", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампровіт" на вміст каротиноїдів в крові курчат – бройлерів.

Порівнюючи показники крові контрольної і другої дослідної груп, яка отримувала раціон збагачений кормовою добавкою фіто-композицією "Вітастимул" у кількості 0,5 мл на 1 кг живої маси, необхідно зазначити про достовірне суттєве підвищення каротиноїдів (див.рис. 1), загального білка,

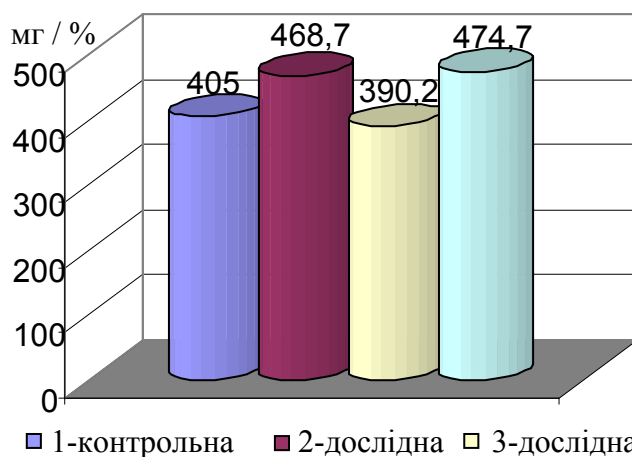

Рис. 2. Вплив кормових добавок "Кампро", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампровіт" на резервну лужність крові курчат – бройлерів.

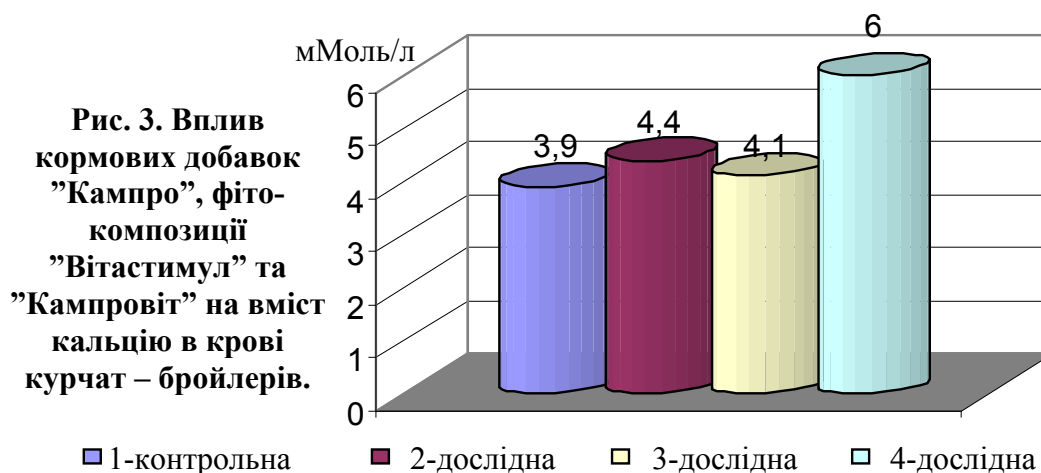

Рис. 3. Вплив кормових добавок "Кампро", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампровіт" на вміст кальцію в крові курчат – бройлерів.

резервної лужності (див.рис. 2), кальцію (див.рис. 3) і глюкози (див.рис.4) у дослідних курчат відповідно по каротиноїдах - на 20,43 %, або на 27,19 мг/ %, по резервній лужності - на 15,72 %, або 63,67 мг/ %, по кальцію - на 12,80 % або на 0,50 м Моль /л (див.рис. 3), по фосфору - на 16,93 % або на 0,21 м Моль / л (див.рис. 4), по цукру - на 2,6 %, або на 2,00 мг/ %.

Результати досліджень свідчать проте, що у всіх дослідних групах курчат-бройлерів рівень досліджуваних показників перевищував контрольні. Використання у годівлі курчат-бройлерів у другій дослідній групі кормової добавки фіто-композиції "Вітастимул" у кількості 0,5 мл на 1 кг живої маси дало змогу підсилити перебіг обмінних процесів в організмі.

Згодовування кормової добавки «Кампро» також сприяє до збільшенню в крові каротиноїдів на 68,31 %, загального білка на 17,98 %, кальцію на 5,12 % і фосфору на 3,22 %. При згодовуванні кормової добавки «Кампро» дещо знижується резервна лужність і глюкоза. При використанні полі-компонентної добавки «Кампровіт» вміст каротиноїдів у крові збільшується на 22,0 %, загального білка на 33,41 %, лужність на 17,03 %, кальцію на 54,0 %, фосфору на 22,58 % і глюкози на 8,10 %.

Таким чином, проведені дослідження щодо показників крові дають можливість простежити за обмінними процесами, які проходять в організмі.

Ці кормові добавки дають змогу нормалізувати обмінні процеси організму, стабілізують гомеостаз, який є дуже важливим при відображенні, всіх основних зоотехнічних процесів.

Рис.4. Вплив кормових добавок "Кампро", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампровіт" на вміст фосфору в крові курчат – бройлерів.

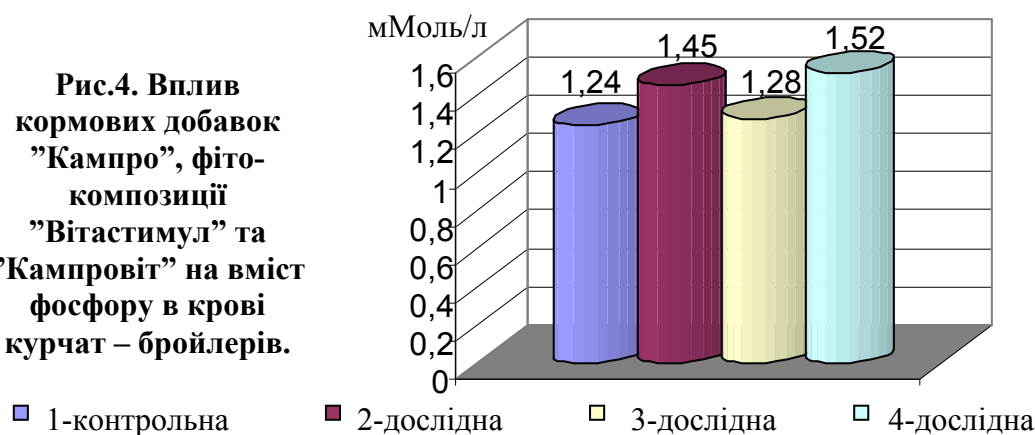
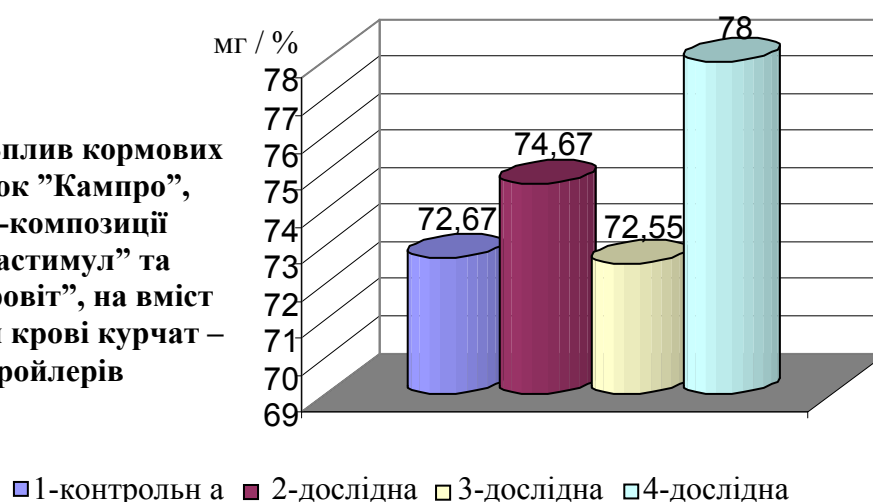

Рис. 5. Вплив кормових добавок "Кампро", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампровіт", на вміст глюкози крові курчат – бройлерів

Кормові добавки "Кампровіт" і фіто-композиція "Вітастимул" у дозах згідно зі схемою на 1 кг живої маси при використанні протягом дослідження дали можливість значно покращити у порівнянні з контрольною групою склад крові. Застосування досліджуваних кормових добавок позитивно впливає на організм курчат-бройлерів і забезпечують при цьому вищі темпи нарощування живої маси.

Висновки:

1. Використання біологічних кормових добавок "Кампровіт", фіто-композиції "Вітастимул" та "Кампро" у раціонах курчат-бройлерів дало змогу покращити фізіологічний склад крові й нормалізувати обмінні процеси організму, за рахунок чого вони протікали інтенсивніше.

2. Застосування досліджуваних кормових добавок позитивно впливає на організм курчат-бройлерів і забезпечує при цьому вищі темпи нарощування живої маси.

Бібліографічний список

1. Благовещенский А.В. О природе и характере действия биогенных стимуляторов / А.В. Благовещенский. - Сб. У11 Всесоюзного съезда физиологов, биохимиков, фармакологов, М., 1947. – С39-53.
2. Благовещенский А.В. Биологическое значение биостимуляторов. /А.В.Благовещенский. - Офтальмологический журнал.- 1958. №8.-С.12-13.

3. Божко П.Е. Производство яиц и мяса птицы на промышленной основе./ П.Е. Божко. - Изд. 2-е перераб. и допол. Л.: Колос, 1975.-139 с.
4. Божко В.И. Опыт применения биостимуляторов в животноводстве и ветеринарии / В.И. Божко. - Кишинев, 1964.- 177 с.
5. Божко В.И. Опыт применения биостимуляторов в животноводстве и птицеводстве//В.И.Божко., Г.И.Журбин.-Труды Молдавского института животноводства и ветеринарии, Ч.1. – 1964.- 160 с.
6. Фисинин В.И. Производство бройлеров / В.И. Фисинин., Т.А. Столяр.- М.: Агропромиздат, 1989.-С. 3.
7. Иоцус Г.П. Птицеводство / Г.П. Иоцус., Н.И. Старчиков. - М.: Агропромиздат,1989.-С. 191.
8. Кравців Р.Й. Окремі морфохімічні показники крові за дії метіонатів заліза, міді і вітаміну Е на фоні надмірного надходження свинцю в організм /Р.Й.Кравців., О.О. Дашковський //Науковий вісник Львівської державної академії ветеринарної медицини ім.. С.З. Гжицького. – Львів, 2000. – Т.2, №3-4.-С.44-50.
9. Ross E. Poultri Sci. / E. Ross., R. Harms. – 1970. - 49 p.
10. Мелехин Г.П. Физиология сельскохозяйственной птицы / Г.П. Мелехин., Н.Я. Гридин. -М.: Колос, 1977. - С. 432.
11. Алексеев Ф.Ф. Промышленное птицеводство / Ф.Ф. Алексеев, М.А. Асриян, Н.Б. Бельченко. – М.: Агропромиздат, 1991. -554 с.

ФИЗИОЛОГИЧНЫЕ АСПЕКТЫ ВЛИЯНИЯ БИОЛОГИЧНО-АКТИВНЫХ ДОБАВОК НА ГЕМАТОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРОВ

Бегун Ю.П., ВГАУ; Шаповалов С.О., ИТ УААН; Власенко В.В., ВГАУ

Проведенные исследования относительно показателей крови дают возможность проследить за обменными процессами, которые проходят в организме. Биологические кормовые добавки позволяют нормализовать обменные процессы организма, стабилизируют гомеостаз, который является очень важным при отображении всех основных зоотехнических процессов. Кормовые добавки "Кампро", "Кампровит" и фито-композиция "Витастимул" в дозах согласно схемы на 1 кг живой массы при использованные в течение опыта позволило значительно улучшить в сравнении с контрольной группой состав крови. Применение исследуемых кормовых добавок положительно влияет на организм цыплят-бройлеров и обеспечивают при этом высокие темпы наращивания живой массы.

Ключевые слова: кормовые добавки, кровь, цыплята-бройлеры, гомеостаз.

PHYSIOLOGICAL FACTORS OF BIOLOGICALLY ACTIVE SUPPLEMENTS IMPACT ON HEMATOLOGICAL PARAMETERS OF BROILER-CHICKENS

Bigun Yu., National agrarian university assistant; Shapovalov S.; Institute of animal science, UAAS; Vlasenko V., National agrarian university

This article highlights the experimental research results on physiological factors of biologically active supplements impact on hematological parameters of broiler chickens. Hematological parameters procure metabolic processes identification in the organism. Biologically active supplements enable metabolic processes normalization in the organism. They stabilize homeostasis for zoo-technical processes reflection. 'Kampro', 'Kamprovit' supplements and herbal composition 'Vita-stimulus' procured to improve blood composition in comparison with the control group. Dosage rate was designed according to the scheme. The scheme was developed per 1kg live weight (LW). The preparations were administrated during the test. The above-mentioned supplements

affect positively broiler chickens organism and procure accelerated live weight gain (LWG).

Key words: supplements, blood, broiler chickens.

УДК 637.33

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ СИРУ - УРДА

Рецензент: д.-тор техн. наук, професор Ощипок І.М.

О.Я. Білик

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

Досліджено органолептичні та фізико-хімічні показники овечої та коров'ячої підсирної сироваток, розроблено технологію сиру - урда. Сир - урда, виготовлений із молочної овечої сироватки та сумішшю з коров'ячою сироваткою у різних співвідношеннях має подібний смак і запах, а також колір. За консистенцією сир, виготовлений із сироваток із різним співвідношенням, мав значні відмінності: зі збільшенням частки сироватки з-під коров'ячого молока, консистенція ставала більш мазка, і навіть кремоподібною. Встановлено, що для виробництва сиру - урда оптимальне співвідношення сумішшю сироваток коров'ячої та овечої становить 1:3.

Ключові слова: **овече молоко, сироватка, урда, технологія, сир.**

Вівчарство порівняно з іншими галузями тваринництва має безперечні господарські переваги, серед яких можна виділити універсальний характер одержуваної продукції та сировини, які однак не використовуються в повній мірі [1-2].

Специфічною для вівчарства вважається вовнова продуктивність. Проте вівчарська галузь багата на виробництво інших продуктів, необхідних для людини, зокрема м'яса й молока. Виробництво молока є одним із невикористаних і великих резервів. Із нього можна виготовляти бринзу та інші високопоживні харчові продукти. В овечому молоці є понад 100 поживних та біологічно активних речовин, найважливішими серед яких є білок, жир, молочний цукор, вітаміни й мікроелементи. Воно містить у 1,5 раза більше сухої речовини, у 2 рази більше жиру та білка ніж у коров'ячому молоці [3-5].

Найбільш цінним продуктом, який виготовляють з овечого молока, є сир бринза. Разом із цим нераціонально використовується сироватка, яка є також цінною сировиною для виробництва багатьох харчових продуктів. Із цієї сироватки виготовляють альбуміновий сир - урда, однак лише в домашніх умовах. Сир - урда, виготовлений у промислових умовах, завдяки високій біологічній цінності може зайняти вагоме місце в асортиментному ряді молочних продуктів за умови його промислового виробництва. Одержання сиру - урда залежить від великої кількості свіжої овечої молочної сироватки. Відомо, що з 10 л молока можна отримати 450-500 г урди. Такий продукт, виготовлений виключно із овечої сироватки, є дещо дорожчим порівняно з іншими видами сиру, однак використавши сироватку з-під коров'ячого молока, можна значно здешевити вартість готового продукту, а крім того, раціонально використати вторинну сировину. Однак нормативної документації для виробництва сиру – урда, як із овечої сироватки, так і з використанням сумішшю сироваток, від інших видів тварин (корів) не розроблено. Метою досліджень було розробити технологію